



Ministarstvo  
finansija



Br: 01-02-05-430/26-17433/2

Podgorica, 15.05.2026.godine

Za: **MINISTARSTVO ENERGETIKE I RUDARSTVA, Rimski trg 46**

gospodinu, **mr Admiru Šahmanoviću, ministru**

**Predmet:** Mišljenje na Predlog memoranduma o razumijevanju između Vlade Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država o energetskej infrastrukturi i regionalnoj energetskej bezbjednosti

**Veza:** Vaš akt broj: 05-302/26-1826/3 od 08.05.2026. godine

Poštovani gospodine Šahmanoviću,

Povodom *Predloga memoranduma o razumijevanju između Vlade Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država o energetskej infrastrukturi i regionalnoj energetskej bezbjednosti*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

### MIŠLJENJE

Predloženi Memorandum predstavlja važan okvir za unapređenje saradnje između učesnika u oblasti gasne, naftne i elektroenergetske infrastrukture, sa ciljem jačanja regionalne energetske bezbjednosti, stabilnosti i diverzifikacije izvora snabdijevanja energijom. Njegova realizacija doprinijeće efikasnijem povezivanju energetskej sistema država regiona, kao i stvaranju pouzdanijeg i otpornijeg energetskeg tržišta.

Pored toga, Memorandum ima za cilj da odgovori na izazove energetske ranjivosti i infrastrukturne izolovanosti Crne Gore, ali i šireg prostora Centralne i Istočne Evrope. Kroz strateško povezivanje sa regionalnim i evropskim gasnim, naftnim i elektroenergetskim mrežama, stvoriće se uslovi za sigurnije snabdijevanje energijom, veću otpornost na poremećaje na tržištu, kao i snažniju integraciju regiona u evropski energetskej sistem

Dodatno, uvidom u tekst Predloga memoranduma i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za implementaciju predmetnog akta nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta, kao i da akt po svojoj pravnoj prirodi predstavlja izjavu o namjerama i okvir za buduću saradnju. Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze za Crnu Goru. Takođe, kako je navedeno, neće postojati potreba za donošenjem dodatnih podzakonskih akata koji bi imali finansijske implikacije.

Na tekst Predloga memoranduma i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent i sa aspekta državnog budžeta, nemamo primjedbi.

S poštovanjem,



**MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU**  
**IZMEĐU SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA I CRNE GORE O ENERGETSKOJ**  
**INFRASTRUKTURI I REGIONALNOJ ENERGETSKOJ BEZBJEDNOSTI**

Ministri energetike i predstavnici Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država (u daljem tekstu: „Sjedinjene Države” ili „SAD”), koji se u daljem tekstu nazivaju „Učesnici”,

**PREPOZNAJUĆI** strateške odnose između Učesnika i dugogodišnju saradnju Učesnika u oblastima energetike, trgovine, bezbjednosti i drugim oblastima;

**POTVRĐUJUĆI** namjeru Učesnika da finalizuju međuvladin sporazum u cilju produbljivanja bilateralne ekonomske i trgovinske saradnje;

**U ZNAK PRIZNANJA** tekućoj snažnoj saradnji u okviru Inicijative tri mora (3SI) i na Transatlantskom samitu o bezbjednosti gasa;

**POTVRĐUJUĆI** da se očekuje da će partnerstvo sa Sjedinjenim Državama ojačati energetske otpornost Evrope i osigurati bezbjedan i pouzdan pristup prirodnom gasu, nafti i električnoj energiji;

**ISTIČUĆI** inicijativu Trump Peace Pipelines Framework (u daljem tekstu: TPPF) kao ključnu inicijativu za unapređenje strateške gasne infrastrukture i jačanje regionalne energetske bezbjednosti;

**KONSTATUJUĆI** liderstvo SAD u energetske bogatstvu i važnost regionalne integracije i transatlantske energetske trgovine;

**CIJENEĆI** strateški značaj energetske infrastrukture koja povezuje Učesnike, kao što je planirani Jadransko-jonski gasovod (IAP);

**PREPOZNAJUĆI** hitnu potrebu za maksimalnim korišćenjem postojećih cjevovoda i energetske mreža u cilju diverzifikacije snabdijevanja energijom u Centralnoj i Istočnoj Evropi;

**POZDRAVLJAJUĆI** buduću saradnju sa drugim evropskim partnerima koji dijele posvećenost Učesnika energetske bezbjednosti i diverzifikaciji;

**POSTIGLI SU SLJEDEĆE RAZUMIJEVANJE:**

**1. Svrha**

Svrha ovog Memoranduma o razumijevanju (MOU) je da olakša saradnju između Učesnika u pogledu infrastrukture za gas, naftu i električnu energiju, u svjetlu TPPF-a, radi unapređenja regionalne energetske bezbjednosti i diverzifikacije.

**2. Oblasti saradnje:**

The Participants intend to cooperate to secure and enhance energy transport infrastructure and bolster transparent, affordable energy markets, including through:

Učesnici namjeravaju da sarađuju na obezbjeđivanju i unapređenju infrastrukture za transport energije i jačanju transparentnih, pristupačnih energetske tržišta, uključujući putem:

- a. Razvoja Jadransko-jonskog gasovoda radi povezivanja postojeće gasne infrastrukture u Albaniji i Hrvatskoj preko Crne Gore i Bosne i Hercegovine;
- b. Ispitivanja mogućnosti da Crna Gora olakša tranzit gasa ka susjednim zemljama;
- c. Promovisanja otvorenog pristupa gasnoj infrastrukturi po slobodnim i pravičnim tržišnim uslovima;
- d. Pravedne konkurencije na regionalnim tržištima gasa, nafte i električne energije;
- e. Unapređenja regulatornih okvira za izgradnju, održavanje i optimizaciju gasnih, naftnih i elektroenergetskih mreža;
- f. Saradnje na identifikovanju odgovarajućih javnih i privatnih rješenja za finansiranje u cilju jačanja energetske bezbjednosti Učesnika;
- g. Mogućnosti za proširenje koristi ove saradnje na susjedne države u Centralnoj i Istočnoj Evropi.

### 3. Primjena i Prestanak važenja

Ovaj Memorandum o razumijevanju (MOU) stupa na snagu na dan potpisivanja. Svaki Učesnik može prekinuti učešće u ovom MOU dostavljanjem pisanog obavještenja o prestanku ostalim Učesnicima.

Ovaj MOU ne nameće, niti mu je namjera da nametne, bilo kakve pravne obaveze Učesnicima.

Potpisano u dva originalna primjerka na crnogorskom i engleskom jeziku. U slučaju bilo kakvog neslaganja između dvije verzije, engleska verzija će biti mjerodavna.

**ZA SJEDINJENE AMERIČKE DRŽAVE:**

**ZA CRNU GORU:**

Datum:

Mjesto:

Datum:

Mjesto:

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN THE UNITED STATES OF  
AMERICA AND MONTENEGRO ON ENERGY INFRASTRUCTURE AND  
REGIONAL ENERGY SECURITY**

The energy ministers and representatives of Montenegro and the United States of America ("United States" or "U.S."), hereinafter referred to as the "Participants,"

**RECOGNIZING** the strategic relationships among the Participants and the long-standing cooperation among the Participants in the fields of energy, commerce, security, and other fields;

**CONFIRMING** the intent of Participants to finalize an intergovernmental agreement to deepen bilateral economic and commercial collaboration;

**IN RECOGNITION OF** the ongoing strong cooperation under the framework of the Three Seas Initiative (3SI) and at the Transatlantic Gas Security Summit;

**AFFIRMING** that partnership with the United States is expected to reinforce Europe's energy resilience and ensure secure, reliable access to natural gas, oil, and electricity;

**HIGHLIGHTING** the Trump Peace Pipelines Framework initiative (hereinafter, TPPF) as a key initiative to advance strategic gas infrastructure and strengthen regional energy security;

**NOTING** U.S. leadership in energy abundance and the importance of regional integration and transatlantic energy commerce;

**VALUING** the strategic importance of energy infrastructure linking the Participants, such as the planned Ionian-Adriatic Pipeline (IAP);

**RECOGNIZING** the urgent need to maximize use of existing pipelines and grids in order to diversify energy supplies in Central and Eastern Europe;

**WELCOMING** future cooperation with other European partners that share the Participants' commitment to energy security and diversification;

**HAVE REACHED THE FOLLOWING UNDERSTANDINGS:**

**1. Purpose**

The purpose of this Memorandum of Understanding (MOU) is to facilitate cooperation among Participants on gas, oil, and electricity infrastructure, in light of TPPF, to enhance regional energy security and diversification.

**2. Areas of Cooperation:**

The Participants intend to cooperate to secure and enhance energy transport infrastructure and bolster transparent, affordable energy markets, including through:

- a. Development of the Ionian-Adriatic Pipeline to connect existing gas infrastructure in Albania and Croatia via Montenegro and Bosnia and Herzegovina;
- b. Exploration of opportunities for Montenegro to facilitate gas transit to neighboring countries;
- c. Promotion of open access to gas infrastructure on free and fair market terms;
- d. Fair competition in regional gas, oil, and electricity markets;
- e. Improved regulatory frameworks to build, maintain, and optimize gas, oil, and electricity networks;
- f. Cooperation in identifying appropriate public and private financing solutions to enhance Participants' energy security;
- g. Opportunities to expand the benefits of this cooperation to neighboring states in Central and Eastern Europe.

### **3. Operation and Discontinuation**

This MOU becomes operative on the date of signature. Any Participant may discontinue participation in this MOU by providing written notice of discontinuation to the other Participants.

This MOU does not impose, nor is it intended to impose, any legal obligations on the Participants.

Signed in two originals in the English language. A Montenegrin language text is intended to be prepared and is expected to be considered equally official upon an exchange of diplomatic notes confirming its conformity with the English language text.

**FOR THE UNITED STATES OF AMERICA:      FOR MONTENEGRO:**

\_\_\_\_\_

Date:

Location:

\_\_\_\_\_

Date:

Location:

# IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO ENERGETIKE I RUDARSTVA

NAZIV PROPISA

Memoranduma o razumijevanju između Vlade Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država o energetskej infrastrukturi i regionalnoj energetskej bezbjednosti

## 1. Definisiranje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Predloženi akt treba da riješi problem energetske ranjivosti i infrastrukturne izolacije Crne Gore i šireg regiona Centralne i Istočne Evrope kroz strateško povezivanje na gasne, naftne i električne mreže. Primarno se fokusira na nedostatak diversifikovanih izvora snabdijevanja i neadekvatnu infrastrukturu, planirajući izgradnju Jadransko-jonskog gasovoda (IAP) i implementaciju inicijative "Trump Peace Pipelines Framework" kako bi se osigurala energetska nezavisnost.

- Koji su uzroci problema?

Većina energetske infrastrukture na Balkanu projektovana je u prošlom vijeku sa fokusom na ograničene izvore (poput uglja) ili zavisnost od ruskih energenata, što je ostavilo Crnu Goru bez pristupa modernim energentima poput prirodnog gasa. Crna Gora predstavlja "energetsko ostrvo" u pogledu gasifikacije, jer nije povezana na regionalne gasovode, što ograničava njenu industriju i onemogućava joj da koristi čistije izvore energije tokom energetske tranzicije. Dodatno, nedostatak diversifikovanih ruta snabdijevanja čini region podložnim političkim pritiscima i prekidima u snabdijevanju, jer ne postoji alternativa ukoliko dođe do zastoja na glavnim istočnim pravcima. Izgradnja kompleksnih sistema poput Jadransko-jonskog gasovoda (IAP) zahtijeva finansijska ulaganja i tehničko znanje koje male ekonomije same ne mogu da obezbijede bez strateškog partnerstva sa globalnim liderima poput SAD.

- Koje su posljedice problema?

Posljedice ovih problema ogledaju se u energetskej nesigurnosti i ekonomskoj stagnaciji, jer nedostatak moderne infrastrukture i diversifikovanih izvora snabdijevanja čini Crnu Goru ranjivom na tržišne šokove i političke pritiske. Država trpi direktnu finansijsku štetu zbog visokih troškova energenata za industriju dok oslanjanje na zastarjele, "priljave" izvore energije narušava kvalitet vazduha i usporava proces dekarbonizacije. U konačnom, bez realizacije projekata predviđenih Memorandumom, Crna Gora ostaje energetske izolovana, što ograničava njenu konkurentnost na evropskom tržištu i sprječava je da postane ključni regionalni akter u osiguravanju energetske stabilnosti.

- **Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?**

Glavni oštećeni subjekti su građani, čije je zdravlje i životni standard direktno ugrožen zagađenjem vazduha i visokim troškovima energenata, te privreda koja zbog nedostatka gasne infrastrukture gubi međunarodnu konkurentnost i potencijalne investicije. Na strateškom nivou, Država ostaje geopolitički ranjiva usljed energetske izolovanosti, što u značajnoj mjeri usporava njen ukupni ekonomski razvoj i proces integracije u evropsko energetske tržište.

**Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?**

Bez promjene propisa i zadržavanja "status quo" stanja, Država bi ostala izolovana iz svih modernih evropskih energetske tokova dok se susjedne zemlje integrišu. Geopolitička ranjivost bi se produbila usljed zavisnosti od malobrojnih i zastarjelih izvora energije, dok bi privreda postala potpuno nekonkurentna zbog nemogućnosti prelaska na jeftinije i čistije energente poput gasa. Dugoročno, ovakvo stanje bi dovelo do kritičnog zaostatka u procesu dekarbonizacije, što bi rezultiralo finansijskim reperkusijama od strane EU.

## 2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**

Predloženi Memorandum ima za cilj postizanje energetske suverenosti i ekonomske otpornosti Crne Gore kroz integraciju u ključne regionalne infrastrukturne projekte, prvenstveno Jadransko-jonski gasovod (IAP). Glavni ciljevi uključuju diversifikaciju izvora energije kako bi se eliminisala zavisnost te uspostavljanje fer i transparentnog energetskeg tržišta koje privlači američke i evropske investicije. Realizacijom ovih ciljeva, država bi obezbijedila stabilno snabdijevanje čistijim energentima, i ostvarila značajne budžetske prihode od tranzita, čime se direktno jača nacionalna bezbjednost i ubrzava usklađivanje sa energetske standardima Evropske unije.

**Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Ciljevi Memoranduma su usklađeni sa Nacionalnim energetske i klimatske planom (NECP), koji predviđa diversifikaciju izvora i povećanje energetske bezbjednosti. Integracija u inicijative poput Jadransko-jonskog gasovoda (IAP) i saradnja sa SAD-om kroz ovaj Memorandum direktno podržava strateško opredjeljenje Vlade da Crnu Goru pozicionira kao regionalno energetske čvorište, što je i jedan od stubova strategije održivog ekonomskog razvoja i procesa pristupanja Evropske uniji.

## 3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**

**Opcija 1: "Status quo"** (Zadržavanje postojećeg stanja) – Ova opcija ne podrazumijeva nove propise niti međunarodne ugovore, već se oslanja na postojeću infrastrukturu (ugalj i hidroenergiju). Iako ne zahtijeva nova ulaganja, ona ne rješava nijedan od ključnih problema, ostavljajući državu energetske zavisnom, ekološki neodrživom i isključenom iz regionalnih tokova gasa, što bi dugoročno dovelo do ekonomskog zaostajanja.

**Opcija 2: Neregulatorna opcija** (Tržišni pristup bez formalnih sporazuma) – Ova opcija podrazumijeva pokušaj privlačenja privatnih investitora za energetske projekte isključivo putem komercijalnih interesa, bez međudržavnih memoranduma. Međutim, bez čvrstog regulatornog okvira i političkih garancija koje nudi saradnja sa SAD, veliki infrastrukturni projekti poput Jadransko-jonskog gasovoda (IAP) ostali bi visokorizični i teško finansijski održivi, jer privatni sektor rijetko ulazi u kapitalne prekogranične projekte bez podrške vlada.

**Preferirana opcija je** Regulatorna opcija (Usvajanje Memoranduma) – Ovo je preporučena opcija koja kroz formalizaciju partnerstva sa SAD i usklađivanje zakonskih okvira stvara sigurnost za investitore i omogućava pristup međunarodnim fondovima. Ona direktno omogućava izgradnju ključne infrastrukture, garantuje fer tržišnu utakmicu i pruža neophodnu političku i tehničku podršku za integraciju Crne Gore u evropsku energetska mrežu, čime se jedino efikasno rješava problem energetske bezbjednosti.

#### 4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Rješenja iz Memoranduma najvjerojatnije će uticati na širok spektar aktera, pri čemu će građani i privreda osjetiti direktne pozitivne uticaje kroz stabilnije snabdijevanje energijom, niže troškove za industriju i čistiji vazduh usljed prelaska na ekološki prihvatljivije izvore, dok će država ostvariti indirektnu korist kroz jačanje geopolitičke pozicije i nove prihode od tranzita.

Ne identifikuju se direktni negativni uticaji, s obzirom na to da dokument izražava namjeru saradnje i ne stvara finansijske obaveze za budžet.

Indirektni izazov je potreba za postepenim prilagođavanjem energetske subjekata novim tržišnim standardima, što će se rješavati kroz planirane reforme i tehničku podršku partnera.

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Imajući u vidu da je riječ o Memorandumu o razumijevanju, njegova primjena u ovoj fazi ne izaziva nikakve direktne troškove za građane i privredu, jer dokument po svojoj prirodi nije pravno obavezujući i ne nameće finansijske obaveze, već služi kao okvir za buduću saradnju. Svi potencijalni troškovi o kojima se može govoriti su isključivo hipotetički i zavisili bi od budućih, posebnih ugovora i konkretnih investicionih odluka, dok trenutni "status quo" osigurava da privredni subjekti i domaćinstva nemaju nikakvih izdataka povodom samog potpisivanja ovog dokumenta. Trenutni fokus je isključivo na stvaranju političkih i strateških preduslova koji bi tek u godinama koje dolaze mogli otvoriti vrata investicijama, bez ikakvog

nametanja taksi ili troškova u sadašnjem trenutku.

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Memorandumu o razumijevanju, u ovoj fazi ne stvara nikakve finansijske obaveze niti troškove za građane i privredu, pa su njegove pozitivne posljedice u vidu otvaranja vrata za strateške investicije i jačanja energetske bezbjednosti opravdane. Pozitivni efekti, poput trasiranja puta za izgradnju Jadransko-jonskog gasovoda i integraciju Crne Gore u transatlantske energetske tokove, pružaju dugoročnu korist.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Memorandum podržava stvaranje novih privrednih subjekata i jačanje tržišne konkurencije, jer se u tekstu zalaže za promociju otvorenog pristupa energetskej infrastrukturi na bazi slobodnih i fer tržišnih uslova. Uklanjanjem infrastrukturnih barijera i uvođenjem novih energenata poput gasa, stvara se prostor za ulazak novih investitora, distributera i servisnih kompanija, čime se razbija postojeći monopol i podstiče takmičenje u kvalitetu i cijeni usluga. Fokus dokumenta na unapređenje regulatornih okvira i fer konkurenciju u sektorima gasa, nafte i električne energije direktno pogoduje malim i srednjim preduzećima, omogućavajući im ravnopravan pristup resursima i stvarajući predvidiv poslovni ambijent privlačan za nove tržišne učesnike.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Memorandum o razumijevanju u ovoj fazi ne uvodi nova administrativna opterećenja niti biznis barijere.

#### 5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Za implementaciju predmetnog akta, nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Za implementaciju predmetnog akta, nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Implementacijom ovog propisa ne nastaju neposredne međunarodne finansijske obaveze, jer dokument po svojoj pravnoj prirodi predstavlja izjavu o namjerama i okvir za saradnju, a ne formalni ugovor koji bi obavezivao budžet Crne Gore na isplate ili zaduženja.

Eventualne finansijske obaveze mogle bi prosteći tek u budućnosti, kroz zaključivanje posebnih, pravno obavezujućih ugovora za konkretne infrastrukturne projekte, ali sam Memorandum u ovom trenutku ne zahtijeva izdvajanje budžetskih sredstava niti stvara bilo kakav međunarodni dug.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Za implementaciju predmetnog akta, nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?

Usvajanjem akta nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze.

- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Implementacijom propisa neposredan prihod za budžet Crne Gore se ne očekuje, jer je riječ o stvaranju pravnog okvira a ne o fiskalnoj mjeri.

Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

NA

#### 6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Inicijativa potpisivanja Memoranduma je proistekla na Poslovnom forumu, Inicijative tri mora, koji se održao u Dubrovniku u periodu od 28-29. aprila 2026. godine na sastanku ministra energetike i rudarstva Admir Šahmanovića sa ambasadoricom SAD u Zagrebu, Nikol MekGrou (Nicol McGrow).

#### 7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Glavne potencijalne prepreke za implementaciju ovog Memoranduma uključuju političku nestabilnost, koja može usporiti donošenje pratećih zakona, ograničene administrativne

kapacitete za upravljanje kompleksnim energetskim projektima, te geopolitičke rizike i fluktuacije na globalnom tržištu energenata koje mogu uticati na dinamiku investicija. Da bi se ovi izazovi prevazišli i ciljevi ispunili, preduzeće se mjere poput formiranja zajedničkih radnih grupa sa američkim partnerima, intenziviranja tehničke obuke kadrova.

**Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**

Ključne mjere obuhvataju ubranu izradu i usvajanje prostorno-planske dokumentacije za gasnu infrastrukturu, intenziviranje bilateralnih sastanaka sa SAD i EU partnerima radi obezbjeđivanja tehničke pomoći, te pokretanje programa edukacije i sertifikacije inženjera za rad sa gasnom tehnologijom. Paralelno, sprovedeće se kampanja informisanja privrede o prednostima korišćenja gasa kako bi se stimulisala rana potražnja i opravdala ekonomska isplativost projekata.

**Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**

Stepen izgrađenosti dionice IAP-a kroz Crnu Goru (u kilometrima/faze projekta).

**Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene Memoranduma biće zaduženo Ministarstvo energetike, kao krovni organ za sprovođenje energetske politike.

**Datum i mjesto**

Podgorica, 8.05.2026. godine

 **MINISTAR**  
mr Admir Šahmanović